

2ο Γυμνάσιο Αγ.Δημητρίου

Σχολικό έτος 2017- 2018

**ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ
"ΣΠΑΡΤΗ"**

ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ ΘΟΔΩΡΗΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄5

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: κα ΣΤΑΜΑΤΙΑ ΤΣΙΡΙΓΩΤΗ

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

Αξιοθέατα

Η αρχαία ακρόπολη

Ο "τάφος του Λεωνίδα"

Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης

Συμπέρασμα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Σπάρτη είναι πόλη της Πελοποννήσου και πρωτεύουσα του Νομού Λακωνίας στην Ελλάδα. Έχει πληθυσμό 16.239 κατοίκους.

Η σημερινή Σπάρτη είναι χτισμένη στις ανατολικές υπώρειες του Ταΰγετου, νότια από το κέντρο της αρχαίας ομώνυμης πόλης, κοντά στη δεξιά όχθη του ποταμού Ευρώτα και σε υψόμετρο 210 μ.

Η πόλη επανιδρύθηκε μετά την απελευθέρωση της χώρας το 1834, ύστερα από απόφαση του βασιλιά Όθωνα και σε επίσημη τελετή την 1 Ιανουαρίου 1857 έγινε η εγκαθίδρυση των αρχών από το Μυστρά στη νέα πόλη, που ήταν και η πρώτη στην Ελλάδα που χεράχθηκε με πολεοδομικό σχέδιο. Γι' αυτό άλλωστε έχει μεγάλες πλατείες και δεντροφυτεμένους δρόμους, νεοκλασικές οικοδομές και πλούσια ύδρευση.

Η Σπάρτη αποτελεί το οικονομικό και εμπορικό κέντρο του νομού και αξίζει να επισκεφτεί κανείς σ' αυτήν το αξιόλογο αρχαιολογικό μουσείο και το μουσείο της ελιάς.

Σήμερα τα αρχαιολογικά ευρήματα της Σπάρτης είναι δυσανάλογα μικρά σε σχέση με την αίγλη και την ισχύ που είχε η πόλη κατά την αρχαιότητα και του ρωμαϊκού χρόνου και αυτό οφείλεται στις φυσικές καταστροφές και τις επιδρομές που υπέστη.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΙΑΣ

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Η αρχαία ακρόπολη

Ανατρέχοντας στα αξιοθέατα θα πρέπει πρώτα να σταθούμε στην αρχαία ακρόπολη. Η οικοδόμηση της σύγχρονης πόλης πάνω στη θέση της αρχαίας Σπάρτης, οι φυσικές καταστροφές (κυρίως ο σεισμός του 4ου αι. μ.Χ.) και οι επιδρομές (κυρίως των Γότθων, το 394) δεν άφησαν πολλά ίχνη που να τη θυμίζουν. Τα περισσότερα αρχαιολογικά ευρήματα συναντώνται στην ακρόπολη της αρχαίας Σπάρτης, ένα χαμηλό και πλατύ λόφο, που αποτελούσε το πολιτικό, θρησκευτικό και οικονομικό κέντρο της.

Στη βορειοδυτική πλαγιά της αρχαίας ακρόπολης, οι ανασκαφές της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής έφεραν στο φως τμήματα από το ιερό της πολιούχου ή Χαλκιοίκου Αθηνάς, το σημαντικότερο ιερό της αρχαίας Σπάρτης. Ονομαζόταν έτσι γιατί οι εσωτερικοί του τοίχοι ήταν καλυμμένοι με φύλλα χαλκού, που έφεραν ανάγλυφες παραστάσεις. Η θέση αυτή ήταν λατρευτικός χώρος από τα γεωμετρικά ως τα ρωμαϊκά χρόνια.

Στη νοτιοδυτική πλευρά του λόφου της ακρόπολης, κάτω από το ιερό της Αθηνάς, οι ανασκαφές της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής έφεραν στο φως

τμήματα μεγάλου ρωμαϊκού θεάτρου, χωρητικότητας 16.000 θεατών, το οποίο ήταν σε χρήση έως το τέλος του 4ου αι. μ.Χ. Πρόκειται για το τρίτο σε μέγεθος και ένα από τα πιο εντυπωσιακά θεατρικά οικοδομήματα του αρχαίου κόσμου.

Το θέατρο είχε δύο μέρη: το κυρίως θέατρο στο κάτω τμήμα, με τριάντα σειρές εδωλίων, και το επιθέατρο, με άλλες δεκαεπτά σειρές. Το κοίλο -το συνολικό άνοιγμα του οποίου φτάνει τα 140 μ.- είναι κατασκευασμένο από λευκό μάρμαρο και χρονολογείται γύρω στο 30 π.Χ.-20 π.Χ. Η κατασκευή του στηρίχτηκε όχι μόνο στα φυσικά χαρακτηριστικά του εδάφους, αλλά και στις εργασίες που έγιναν με την κατασκευή των αναλημματικών τοίχων. Στην κορυφή του κοίλου είχε κατασκευαστεί προστώο προς το ιερό της Χαλκιοίκου Αθηνάς ή περιμετρική στοά για την προστασία των θεατών.

Το δάπεδο της πεταλόσχημης ορχήστρας, η οποία έχει διάμετρο 25 μ., ήταν στρωμένο με μαρμάρινες πλάκες, εναλλάξ άσπρες και κόκκινες. Σημαντικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι τιμητικές επιγραφές στην ανατολική πάροδο.

Δίπλα στο θέατρο και το ιερό της Χαλκίοικου Αθηνάς, σώζονται τα ερείπια της μεγάλης Βασιλικής του Σωτήρος Χριστού. Σύμφωνα με την παράδοση η ανέγερσή της αποδίδεται στον όσιο Νίκωνα τον Μετανοείτε. Πρόκειται όμως για πρώιμη βυζαντινή εκκλησία του 7ου αι. μ.Χ., από την οποία, όπως συνέβαινε με τους ναούς της περιόδου εκείνης, απουσιάζει το τέμπλο που χωρίζει το ιερό από τον κυρίως ναό.

Ο "τάφος του Λεωνίδα"

Στις παρυφές της ακρόπολης της Σπάρτης και στα βόρεια όρια της σημερινής πόλης, σώζονται τα ερείπια ενός ιδιόμορφου ναόσχημου οικοδομήματος, του Λεωνιδαίου (5ου αι. π.Χ.). Είναι χτισμένο με μεγάλους πωρόλιθους και χωρίζεται σε δύο θαλάμους. Η τοπική παράδοση θεωρεί ότι είναι ο τάφος του Λεωνίδα, ωστόσο είναι γνωστό ότι τα οστά του μεταφέρθηκαν από τις Θερμοπύλες και τάφηκαν βορειότερα, κοντά στο θέατρο. Σύμφωνα με ορισμένες ενδείξεις ταυτίζεται με το ναό του Κάρνειου Απόλλωνα.

Στην ίδια περιοχή, στο τέρμα της λεωφόρου Κ. Παλαιολόγου και μπροστά από το εθνικό στάδιο, υπάρχει επιβλητικό άγαλμα του Λεωνίδα, έργο του Βάσου Φαληρέα, που αποτελεί σήμα κατατεθέν της πόλης.

Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης ιδρύθηκε το 1875 και στεγάζεται σε νεοκλασικό κτήριο που χτίστηκε σε σχέδια του αρχιτέκτονα Γ. Κατσαρού και προοριζόταν για "Μουσειακό Κατάστημα". Σήμερα, μετά τις επεκτάσεις του, διαθέτει συνολικά επτά αίθουσες, όπου φιλοξενούνται ευρήματα της μυκηναϊκής (1600 π.Χ.-1100 π.Χ.), της γεωμετρικής (900 π.Χ.-700 π.Χ.), της αρχαϊκής (700 π.Χ.-480 π.Χ.) και της ρωμαϊκής περιόδου (30 π.Χ.-324) από τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής.

Στον προθάλαμο ξεχωρίζουν ενεπίγραφες στήλες που προέρχονται από το ιερό της Ορθίας Αρτέμιδος. Τις στήλες αυτές ανέθεταν στο ιερό έφηβοι νικητές σε διάφορα αγωνίσματα. Η παλαιότερη χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ. και απεικονίζει πέντε δρεπάνια.

Από τις άλλες αίθουσες του μουσείου αξίζει να σημειώσουμε, στην τρίτη αίθουσα τα ευρήματα που προέρχονται από το ιερό της Χαλκίοικου Αθηνάς, όπως μυκηναϊκά εργαλεία και σκεύη, χάλκινο ειδώλιο της Αθηνάς που χρονολογείται στο 450 π.Χ., καθώς και το περίφημο άγαλμα Σπαρτιάτη οπλίτη του β' μισού του 5ου αι. π.Χ., που θεωρείται ότι απεικονίζει τον Λεωνίδα.

Στην αριστερή πλευρά του μουσείου, στην πρώτη αίθουσα ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι πήλινες μάσκες από το ιερό της Ορθίας Αρτέμιδος, οι οποίες αποτελούν σημαντικά δείγματα λακωνικής πλαστικής του 7ου και του 6ου αι. π.Χ. Πρόκειται για απομιμήσεις των ξύλινων ή δερμάτινων προσωπειών που φορούσαν όσοι συμμετείχαν σε λατρευτικούς χορούς στους ιερούς χώρους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Η Σπάρτη είναι μία από τις ωραιότερες πόλεις της Ελλάδας, αποτελεί το οικονομικό και εμπορικό κέντρο του νομού Λακωνίας και διατηρεί "κάτι από την δόξα του παρελθόντος" με το αρχαιολογικό μουσείο και τους αρχαιολογικούς χώρους της τραβώντας έτσι την προσοχή πολλών επισκεπτών-τουριστών.

Πηγή

<https://el.wikipedia.org/wiki/Σπάρτη>

Η Σπάρτη και ο Ταΰγετος

